

Szakadás a VMDK vezetőségében?

Két koncepció összetűzése – A tisztújító közgyűlésen ugyanaz a kérdés vár eldöntésre, mint a májusi magyarországi választásokon: jobbra, balra, vagy előre –
Dr. Hódi Sándor nyilatkozata

Nem sokkal a Vajdasági Magyarok Demokratikus Közösségének tisztújító közgyűlése előtt olyan helyzet állt elő, hogy könnyen megtörténhet: a vajdasági magyarság politikai szervezete egyszerűen szétesik. Politikai ellentétek osztják meg a csúcsetezést. A másik gond a már-már botránnyá fajuló pénzügyi probléma. (A szervezet négyévi költségvetéséről kellene elszámolni a közelgő tisztújító értekezleten, de vajon kinek tartozik felelősséggel a pénzügyeket önként vállaló vezetőségi személy: a VMDK-nak, vagy azoknak az alapítványoknak, többnyire külföldi forrásoknak, ahonnan jelentős anyagi támogatás származik. Vajon a VMDK saját belátása szerint rendelkezhet a kiegészítő adományokkal, vagy kizárólag céleszközként használhatja fel.) A március 27-én esedékes tisztújító közgyűlés előkészületei keretében csúcsosodik a vita. Ezen a tisztújító értekezletnek lesz-e annyi ereje, hogy túltegye magát ezeken a problémákon, s megerősödve kerüljön ki, vagy pedig szakadásra, személycserékre, s ezzel az egész vajdasági magyarság további megosztására kerül sor?

Dr. Hódi Sándor

Mi osztotta meg a VMDK vezetőségét? Vannak eltérő platformok, vagy csak a politikai lépések megítélésében állt be a törés? Illetve: a szakadást – ha van már valóban szakadás – „a cél vagy az eszköz” idézte elő? Melyik elképzelés számíthat nagyobb támogatásra, magyarán: milyenek az erőviszonyok a vezetőségben, a Tanácsban? Van-e valamilyen visszajelzés a helyi vezetőségektől, a tagságtól? Egyáltalán tudnak-e róla? Van-e reagálás az anyaországból? Mert ott a vezetőségben tudnak róla. Miért emlegetik a pénzügyeket? Létezik-e alku a Milošević-rezsimmel? S mindennek milyen kimenetele várható? Mit hozhat a tisztújító közgyűlés? Valamelyik áramlat felülkerekedését, kompromisszumot, örszövetséget a VMDK élén, vagy a szervezet (a politikai skálán is elhelyezhető) pártokra szakadását? Mindez egy szélesebb szövegkörnyezetbe is elhelyezhető? A magyar politikai színtéren induló háború előcsatározásaként? De még ezen túl is szélesíthető lenne? Záporozhatnak a kérdések, miután – az első kézről való értesülés helyett – különféle variációk jelentek meg a VMDK-n belüli nagyméretű megosztás okairól. Dr. Hódi Sándornak, a szervezet egyik alelnökének – akit az egyik „táborútnak” tartanak – tettük fel a kérdést, hogyan látja ő a törést a VMDK vezetőségében, miben látja az okokat: mi történik a VMDK-ban, és mi lesz tovább? Az alábbiakban az övé a szó.

SORSFONTOSSÁGÚ KÖZGYŰLÉS

Március 27-e valószínűleg sorsformáló dátum lesz a vajdasági magyarság jövője szempontjából. Ekkor kerül sor ugyanis négy év után a VMDK tisztújító közgyűlésére. A tisztújító közgyűlés kimenetele, az új vezetőség összetétele minden bizonnyal meghatározza, hogy milyen irányt vesz a VMDK politikai arculata, és hogy milyen távlatot kínál fel a vajdasági magyarság számára. Ezen a közgyűlésen ugyanis, számos más aktuális probléma megoldása mellett, mindenekelett átgondolásra és megválaszolásra vár a kérdés: a szűk pártoskodás vagy a vajdasági magyarság átfogóbb gondjait felvállaló szerveződés az, ami nagyobb esélyt nyújt a megmaradásra.

KÉT KONCEPCIÓ

A VMDK-n belül a két koncepció csírái már kezdetől fogva megvoltak. Voltak, akik – mindenekelett Ágoston András – kisebbségi esélyeinket illetően egy magyar párt létrehozásához fűztek nagyobb reményeket, mások – köztük jómagam is – inkább a magyarság megszervezését és talpraállását tartottuk fontosabbnak. Végül is kompromisszumos megoldás született: a VMDK ér-

utóbbi időben egyre inkább pártként funkcionált.

A pártjelleg erősödésével nem tudtak megoldódni, sőt tovább mélyültek a magyarság meglévő intézményei, szervezetei és a VMDK közötti feszültségek. Mint ahogy súlyos ellentétek merültek fel a VMDK és a vajdasági magyarság más önszerveződési formái között is. Az elnökség egyes tagjai szerint ugyanis mindazok a szervezetek, amelyek közvetve vagy közvetlenül a VMDK támogatásával jöttek létre, a VMDK-nak vannak alárendelve. A VMDK elnöksége önkényesen beleszóllhat dolgaikba, leltárba veheti készleteiket, elszámoltathat velük, kisajátíthatja anyagi javait, menesztetheti vezetőiket, felfüggesztheti tevékenységüket és így tovább.

„SE NEM DEMOKRATIKUS, SE NEM KÖZÖSSÉG”

A pártoskodás sok minden mást is felszínre vetett. A VMDK-n belüli többféle eszmei irányzat között jelentős hangsúlyeltolódás következett be. A pártsemlegesség már a múlté, melynek következtében veszélybe került az a kompromisszum, amely az autonómiáért való küzdelem érdekében összetartott bennünket. A rendszerváltás folyamatának lelassulása Közép- és Kelet-Európában, a baloldali visszarendeződés illúziója Magyarországon, a kommunista hatalom megszilárdulása Szerbiában sokakat felbátorított, akik eddig a pártsemlegesség mögött meghúzták magukat.

A VMDK vezetésén belüli baloldali frakció részéről leplezetlenül megjelent a hatalom kisajátítása és a másként gondolkodókkal való leszámolásra irányuló törekvés. Módszerben nem válogatva, vádaskodással, rágalomhadjáratall próbálják félreállítani politikai ellenfeleiket. A szervezeti munka erősítése, javítása, demokratizálása helyett a frakció magához ragadta az információközvetítés, a kapcsolattartás, a politikai döntéshozatal előkészítésének jogkörét. Kierőszakolt testületi döntésekkel próbálják szentesíteni csoportérdekeiket, amelyek nagy veszélyt jelentenek a Közösségre nézve. Ennél is nagyobb gondot jelent az, hogy Ágoston András csoportján elérkezettnek látja az időt a hatalommal való egyezkedésre, sőt ki egyezésre, ami veszélybe sodorja a vajdasági magyarság autonómiatörekvéseit.

Sajnos az a helyzet, hogy a VMDK már csak a nevében azonos önmagával. Se nem demokratikus, se nem közösség többé. Átalakult párttá, kommunista párttá, akarunk ellenére, szinte észrevétlenül. Hisszük azt, hogy nem végezték vényesen.

EGYMÁSRA LESZÜNK UTALVA EZUTÁN IS

Hisszük azt, hogy a közgyűlésen a dolgok a helyükre kerülnek. Hogy a VMDK újra nyitott, demokratikus közösséggé fog válni, amely hozzájárul a vajdasági magyarság megmaradásához és közösséggé szerveződéséhez, amelyen belül mindenki megtalálja helyét a számára legmegfelelőbb szerepkörben.

Körülottnak egymásra acsargó népek állnak szemben egymással. A veszély összehozott és összetartott bennünket. Egymásra leszünk utalva ezután is. A külső veszélyeztetettség ellenére azonban foglalkoznunk kell belső bajainkkal. Minthogy a magyar kisebbségek szerves részei a magyar nemzetnek, nem mellékes, hogy hogyan birkózunk meg ezekkel a gondokkal, hiszen a márciusi tisztújító közgyűlésünkön lényegében véve ugyanaz a kérdés vár eldöntésre, ami májusban a magyarországi választásokon: balra, jobbra, vagy előre.